

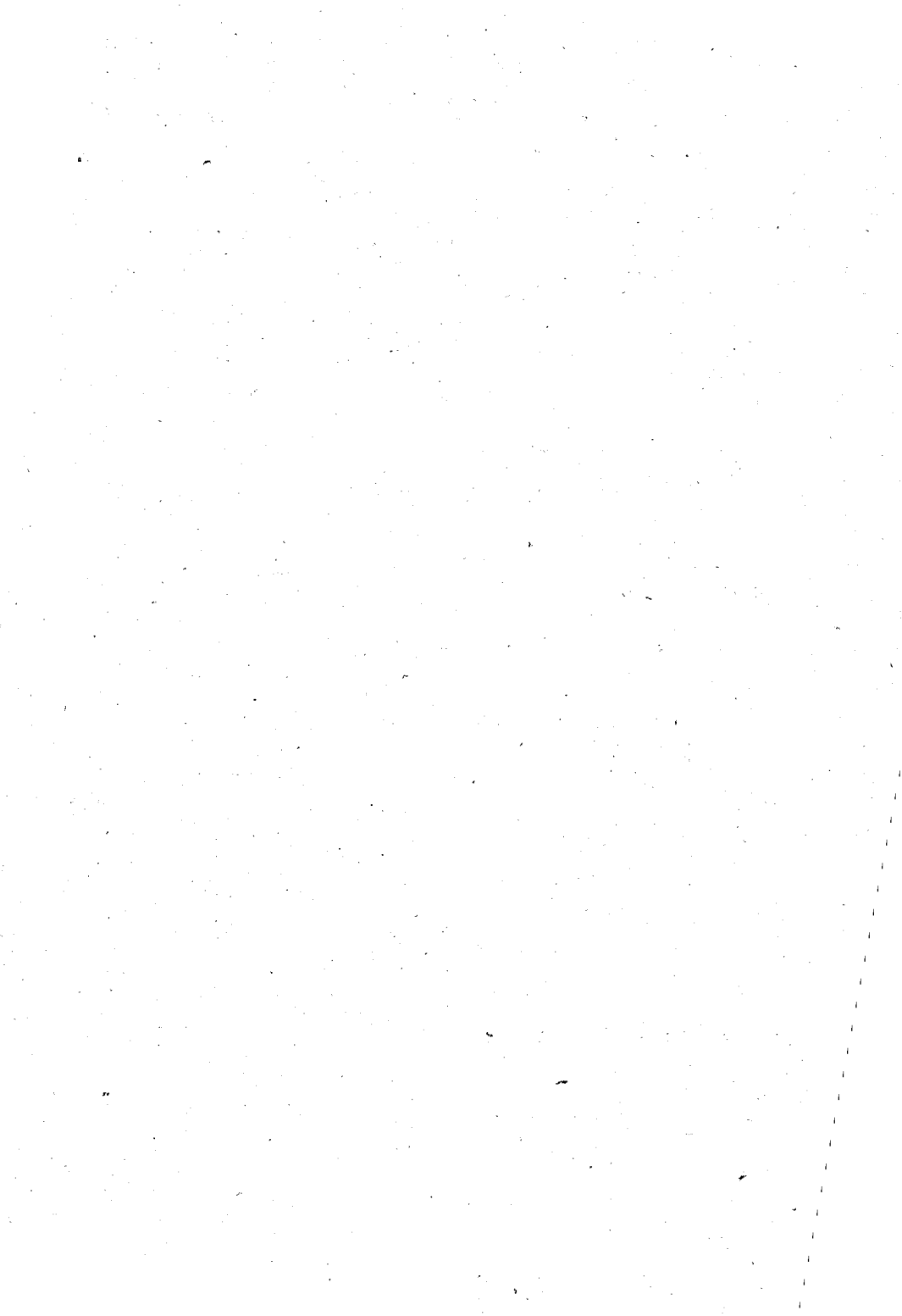
19
D'66
1979
8/2

STICHTING
WETENSCHAPPELIJK
BUREAU D'66

VOORONTWERP VAN WET
TER BEPERKING VAN DE
NADELEN VAN PENSIOENVERLIES
WEGENS INFLATIE
S 11

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Juni 1979

Samengesteld door:

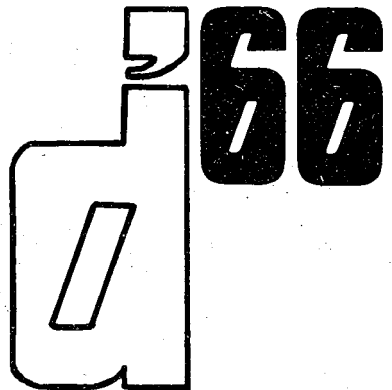
E. Nypels, lid Tweede Kamer voor D'66

P. van Schilfgaarde, organisatie-adviseur

P. van Yperen, raadgevend actuaris

VOORONTWERP VAN WET
TER BEPERKING VAN DE
NADELEN VAN PENSIOENVERLIES
WEGENS INFLATIE

S 11

Deze publicatie is uitgegeven onder
verantwoordelijkheid van de Tweede
Kamer fractie van D'66.

Voorontwerp van wet tot wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet
(Wet beperking pensioenverlies wegens inflatie)

Nr. 1   AANBIEDINGSBRIEF

Aan personen en instellingen die geïnteresseerd zijn in pensioenvraagstukken.

Pensioenaanspraken van degenen die hun werkkring hebben verlaten, worden in particuliere pensioenregelingen veelal niet verhoogd ter compensatie van geldontwaarding. Dit feitelijke pensioenverlies vormt één van de ergste onvolkomenheden op pensioengebied, waarvan degenen die van werkkring veranderen, werklozen, arbeidsongeschikten en vele gepensioneerden de dupe zijn.

Sinds 1969 wordt in de Stichting van de Arbeid gesleuteld aan een voorstel tot een algemene wettelijke regeling voor een beter pensioenstelsel in ons land (pensioenplichtstudie). Er bestaat evenwel nog steeds geen uitzicht op een spoedige algemene wettelijke regeling terzake, terwijl de regering ook niet bereid bleek als voorloper hiervan, een partiële regeling in het leven te roepen.

Naar de mening van D'66 mag de bestrijding van dit sociale onrecht niet langer uitblijven. Vandaar de publicatie van dit voorontwerp, dat invoering van de eventuele algemene pensioenplicht doorkruist en zelfs een aanvulling daarop vormt ten aanzien van die aspecten van de problematiek die ook bij de uitvoering van de plannen van de Stichting van de Arbeid niet zouden worden opgelost. Zo biedt invoering van de pensioenplicht voor oudere werknemers en reeds gepensioneerden geen soelaas; de door ons voorgestelde maatregelen geven ook aan hen een verbeterde rechtspositie. Ons voorstel houdt in dat allen, of zij reeds gepensioneerd zijn of nog tot de actieve beroepsbevolking horen, of zij vaak van werkkring veranderen of dat zij bij één baas blijven, tenminste profiteren van de beleggingsopbrengsten die met hun pensioenbesparingen worden gemaakt. Een wettelijke regeling is hiervoor nodig, omdat in vele pensioenregelingen de waarborg ontbreekt dat inderdaad degenen voor wie het pensioen bestemd is, ook ten volle van de opbrengsten van het door en voor hen gespaarde profiteren. Zowel tijdens de arbeidsperiode als na pensionering werkt deze regeling rechtvaardiger uit, waarbij een zekere mate van compensatie voor de geldontwaarding wordt verkregen. Tijdens de arbeidsperiode bevordert deze wetwijziging bovendien de mobiliteit van de werknemer. Ons voorstel bevat geen ingrijpende vernieuwing, noch wordt hiermee het pensioenvraagstuk geheel opgelost. Het behelst slechts een stap in de goede richting.

Het lijkt ons zinvol (vertegenwoordigers van) pensioenconsumenten, pensioenfondsen, verzekeraars en andere geïnteresseerden in pensioenvraagstukken gelegenheid te geven tot 1 september 1979 commentaar te leveren en suggesties te doen bij de SWB D'66, Bezuidenhoutseweg 195, 2594 AJ DEN HAAG. Wij nodigen U hierbij uit dit te doen! De fractie van D'66 is in principe bereid na verwerking van eventuele aanbevelingen zo spoedig mogelijk een initiatiefwetsontwerp bij de Tweede Kamer in te dienen.

E. Nypels
P. van Schilfgaarde
P. van Yperen

Voorontwerp van wet tot wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet
(Wet beperking pensioenverlies wegens inflatie)

Nr. 2   ONTWERP VAN WET

Wij, Juliana, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is op korte termijn wettelijke maatregelen te nemen teneinde de nadelen van pensioenverlies wegens inflatie te beperken;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Pensioen- en spaarfondsenwet wordt als volgt gewijzigd:

A. Na artikel 2 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 2a

1. De uit een toezegging voortvloeiende aanspraak op pensioen omvat mede een aanspraak op verhoging van het pensioen overeenkomstig het bepaalde in de volgende leden.
2. De Verzekeringskamer berekent en publiceert jaarlijks het percentage dat de gemiddelde opbrengst van de beleggingen van de bedrijfspensioenfondsen in het voorafgaande jaar bedroeg. Voor de berekening hiervan stelt de Verzekeringskamer nadere regels vast.
3. Het verschil tussen het in het tweede lid bedoelde laatstelijk gepubliceerde percentage en, indien dat lager is, het percentage van $4\frac{1}{4}$, vormt voor de toepassing van dit artikel het rentewinstpercentage. De Verzekeringskamer kan, gelet op de rekenrente die de pensioenfondsen en de verzekeraars naar haar oordeel ten hoogste mogen hanteren bij de vaststelling van de premie-reserves voor de verzekerde pensioenaanspraken, het in dit lid bedoelde percentage van $4\frac{1}{4}$ vervangen door een lager percentage.
4. Per 1 januari van elk jaar wordt de pensioenaanspraak of het gedeelte van de pensioenaanspraak waarvoor op de voorafgaande 31e december in de balans van het pensioenfonds of de levensverzekering-maatschappij een premie-reserve dient te worden opgevoerd, tenminste verhoogd met het rentewinstpercentage. Deze verhoging dient ook te worden toegepast indien geen bijdragen meer voor de aanspraak zijn verschuldigd of het pensioen is ingegaan, alsmede indien het ingegaan weduwen- of wezenpensioen betreft.
5. Het in het vierde lid bepaalde is niet van toepassing voor deelnemers voor wie nog betaling van bijdragen plaatsvindt indien de pensioentoezegging inhoudt dat

- a. de pensioenaanspraak die betrekking heeft op de verstreken deelnemerstijd jaarlijks tenminste wordt verhoogd met het percentage waarmee het indexcijfer van de prijzen, dan wel het indexcijfer van de lonen steeg ten opzichte van het betreffende indexcijfer van het daaraan voorafgaande jaar, en
  - b. de wijze van financiering inhoudt dat het gedeelte van de in uitzicht gestelde pensioenaanspraak, dat evenredig is aan de verstreken deelnemingstijd, is gefinancierd.
6. Ten aanzien van ingegane en premievrije uitgestelde pensioenaanspraken, die zijn bepaald overeenkomstig een pensioentoezegging als bedoeld in het vijfde lid, is het in het vierde lid bepaalde evenmin van toepassing indien deze aanspraken jaarlijks tenminste worden verhoogd op de wijze als bedoeld in het vijfde lid onder a.
  7. Hetgeen onder het indexcijfer van de prijzen en het indexcijfer van de lonen, bedoeld in het vijfde lid, wordt verstaan, wordt nader bij algemene maatregel van bestuur geregeld.
  8. Het bepaalde in dit artikel is niet van toepassing op de pensioenaanspraak waarvoor een voorziening is getroffen overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, vierde lid, onder C van deze wet.
- B. In artikel 29, eerste zin, wordt de zinsnede "2,3" vervangen door: 2,2a,3.

ARTIKEL II

Overgangsbepalingen.

1. Het bepaalde in artikel 2a van de Pensioen- en spaarfondsenwet vindt mede toepassing op de aanspraak op pensioen waarvoor reeds voor de in werkingtreding van deze wet geen bijdrage meer verschuldigd was.
2. De jaarlijkse verhoging, bedoeld in artikel 2a van de Pensioen- en spaarfondsenwet, behoeft voor 1 januari 1990 geen toepassing te vinden voorzover zij betrekking heeft op pensioenaanspraken waarvoor de premie-reserve is gevormd in de periode, waarvan de aanvang per enig tijdstip van verhoging tien jaar terug ligt en het einde telkens op 1 januari 1980. Met toestemming van de Verzekeringskamer mag hiertoe een benadering worden toegepast.

ARTIKEL III

1. Deze wet kan worden aangehaald als Wet beperking pensioenverlies wegens inflatie.
2. Deze wet treedt in werking op 1 januari 1980.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden,

Gegeven

De Staatssecretaris van Sociale Zaken,

De Minister van Justitie,

Voorontwerp van wet tot wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet
(Wet beperking pensioenverlies wegens inflatie)

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Hoofdstuk I. Algemene inleiding

Pensioenaanspraken van werknemers, die een bepaalde werkkring hebben verlaten, worden in particuliere pensioenregelingen thans vaak niet verhoogd ter compensatie van het koopkrachtverlies door inflatie. Dit draagt bij tot het zogenaamde "pensioenverlies wegens verandering van werkkring". Dit pensioenverlies vormt één van de ergste onvolkomenheden op pensioengebied, waarvan degenen die van werkkring veranderen, werklozen, arbeidsongeschikten en vele gepensioneerden de dupe zijn. Bij voortgaande inflatie zal dit iemand die op 35-jarige leeftijd naar een ander bedrijf gaat, bijna 25% van zijn uiteindelijke pensioen kunnen kosten; doet hij dit op 45-jarige leeftijd dan kan het verlies oplopen tot een kleine 50%. Het pensioenverlies is niet slechts triest voor degene die het treft, maar het leidt tevens tot inkomensoverheveling. De pensioenregeling van de "blijvers" wordt nu namelijk mede-gefinancierd met de "winst" die ontstaat door de vertrekkers.

ONDANKS regelmatig weerkerende optimistische geluiden, blijft de pensioenplichtstudie in de Stichting van de Arbeid nog steeds in dat studie-stadium. Het veelbelovende initiatief van het Nederlands Christelijk Werkgeversverbond van een jaar geleden is einde 1978 slechts gevolgd door een aantal vrijblijvende aanbevelingen van de Stichting van de Arbeid, waarbij geen enkele garantie bestaat dat deze algemeen zullen worden opgevolgd door de betrokken pensioeninstellingen. Wel werd door de regering aan de SER advies gevraagd over de instelling van een "Pensioenkamer". Deze moet de voorbereiding tot invoering van de pensioenplicht ter hand nemen. Ook volgens schatting van de Pensioencommissie van de Stichting van de Arbeid zal het toch nog wel zo'n 5 jaar duren alvorens de pensioenplicht in werking kan treden. Deze 5 jaar is echter een termijn die ook al in 1969 bij het begin van de pensioenstudie werd genoemd. Er bestaat bovendien grote kans dat de administratieve consequenties van het perfectionistische plan van de Pensioencommissie van de Stichting van de Arbeid de nodige problemen gaan opleveren. Voorts moet worden gevreesd dat inpassing van de pensioenplicht in de "Programmering Sociale Verzekeringen", gelet op de economische situatie, geen eenvoudige zaak zal zijn. Alsdan zal het "pensioenverlies" voor velen inmiddels sinds 1969 - dus zo'n 15 jaar - zijn "groter gegroeid". Dit, terwijl de plannen van de Pensioencommissie uitsluitend betekenis zullen hebben voor de nog toekomstige "actieve jaren" van de huidige werknemers. Met betrekking tot het daarin vervatte levensjarenbeginsel geldt hetzelfde. Voor

- de huidige actieven die door verandering van werk een "bevroren" premievrij pensioen hebben uit een vroeger dienstverband;
- de thans gepensioneerden die veelal geen enkel of slechts een "bevroren" pensioen hebben;
- de bij eventuele invoering van de pensioenplicht reeds gepensioneerden en de op dat moment oudere actieven;
- degenen die een pensioen hebben dat boven het maximum van de pensioenplicht zal liggen,

zal die pensioenplicht trouwens geen enkele, of slechts gedeeltelijke, betekenis krijgen.

Voor zelfstandigen bieden de plannen van de Pensioencommissie evenmin uitzicht op een oplossing, ondanks het feit dat de mogelijkheden voor zelfstandigen om op fiscaal acceptabele wijze een pensioenvoorziening op te bouwen ongunstig afsteken bij die voor werknemers en ambtenaren. D'66 heeft al verschillende keren als standpunt naar voren gebracht dat voor zelfstandigen dezelfde mogelijkheden zouden moeten openstaan als voor werknemers. De realiteit heeft ons er echter toe gedwongen in dit voorstel te volstaan met een verbetering van de Pensioen- en spaarfondsenwet. Voorzover zelfstandigen eerder als werknemer pensioenaanspraken hebben opgebouwd, is deze wetswijziging uiteraard ook voor hen van belang.

Het is de hoogste tijd, vooruitlopend op en ter aanvulling van een eventuele geperfectioneerde pensioenplicht, maatregelen te nemen die het pensioenverlies tot het tijdstip van invoering van de pensioenplicht en het ook daarna blijvende pensioenverlies zoveel mogelijk beperken. Dergelijke maatregelen zijn namelijk toch ook nodig indien de pensioenplicht volgens de huidige voorstellen in werking zou treden. D'66 heeft reeds meerdere malen daarvoor gepleit. Ter illustratie van dit laatste is als bijlage toegevoegd een exemplaar van de motie die de fracties van D'66 en GPV in maart 1978 hebben ingediend tijdens de behandeling van hoofdstuk XV der Rijksbegroting (Sociale Zaken) voor het jaar 1978 (14 800 XV, nr. 17). De motie werd door Staatssecretaris De Graaf en door een kamermeerderheid afgewezen omdat de vrees bestond dat een incidentele, partiële wetgeving een algemene oplossing van de pensioenproblemen en daarmee de totstandkoming van een algemene wettelijke regeling voor de aanvullende pensioenplicht zou bemoeilijken en vertragen. Van de zijde van de fractie van D'66 werd toentertijd reeds betoogd dat dat geenszins het geval hoefde te zijn en dat op verschillende wijzen verbeteringen kunnen worden aangebracht die spoediger tot oplossing van de pensioenproblemen leiden. Eén hiervan is in dit wetsontwerp nader uitgewerkt omdat vooral het pensioennadeel door verandering, of verlies, van werkring voor honderdduizenden pensioenverzekerden een te ernstige sociale tekortkoming vormt om langer te laten voortwoekeren. Dit geldt temeer gezien het grote aantal bedrijfssluitingen en gedwongen ontslagen. Het probleem kan ook spelen bij vervroegde uittreding uit het arbeidsproces.

Het voorstel houdt een wettelijke verplichte regeling in om iedereen die een pensioenaanspraak heeft, ten volle te laten profiteren van de rente-opbrengst die met de door en voor hem betaalde pensioenpremies wordt verkregen. Het haalt niets onnodig overhoop en blokkeert op geen enkele wijze de invoering van een goede algemene wettelijke pensioenregeling; ook niet als deze eventueel op het zogenaamde levensjarenbeginsel wordt gebaseerd.

De gelegenheid lijkt op dit moment vrij gunstig voor het nemen van maatregelen als hier wordt voorgesteld, dit wegens de afgenomen inflatie en de nog steeds hoge rentestand. Daartoe is bovendien aanleiding, omdat moet worden verwacht dat extra (structurele) AOW-stijgingen, zoals die de afgelopen jaren zijn opgetreden, wel tot het verleden behoren. Daarvan zullen degenen met bevroren pensioenen derhalve ook geen gedeeltelijke compensatie meer mogen verwachten.

Hoofdstuk II. Het wetsontwerp

A. Strekking

Met het navolgende voorstel wordt een vermindering beoogd van het in hoofdstuk I omschreven pensioenverlies. Deze vermindering kan worden verwezenlijkt via een betrekkelijk eenvoudige aanpassing van de Pensioen- en spaarfondsenwet. Met zorg is getracht het de ondernemingen en bedrijfstakken die reeds een goed pensioenbeleid voeren, niet onnodig moeilijker te maken. Voor hen hebben deze wijzigingen vooral het karakter van "verkeersregels" waaraan nu ook de "achterblijvers" zich moeten houden.

Het wordt in het algemeen verplicht alle opgebouwde gefinancierde pensioenaanspraken jaarlijks te verhogen met tenminste het - met 0,25 verminderde - percentage van de rentewinst in het voorgaande jaar. (Het begrip "rentewinst" wordt hierna uitgewerkt onder B). De verhoging moet gelden voor alle aanspraken, dat wil zeggen voor actieven, gepensioneerden en degenen die vóór de pensioendatum de dienst met premievrije rechten hebben verlaten ("slapers", d.w.z. personen die nu elders werken, werklozen en arbeidsongeschikten). Hierdoor profiteren alle verzekerden tenminste van de beleggingsopbrengsten die met hun pensioenbesparingen worden gemaakt, zowel als zij vaak van werkkring veranderen als wanneer zij bij één baas blijven.

Teneinde degenen die een final-pay-regeling of een daarmee te vergelijken regeling hebben getroffen, waarin bovendien geen financieringsachterstand bestaat, niet in het beleid te hinderen, geldt voor deze regelingen een uitzondering op het voorstel, in die zin, dat dit voor de actieven niet behoeft te worden toegepast. Zou het rentewinst-percentage hoger zijn dan de stijging van de algemene prijs- of loonindex, dan mag de pensioenverhoging in dergelijke regelingen ook voor ingegane pensioenen en premievrije uitgestelde aanspraken beperkt blijven tot de stijging van een der genoemde indexcijfers. Het lijkt aan te bevelen dat in pensioenregelingen die het levensjarenbeginsel toepassen, in verband met de wetswijziging, een clausule wordt opgenomen die dubbele vergoeding van het pensioenverlies voorkomt. Daartoe zijn meerdere - ook eenvoudige - oplossingen denkbaar.

Hoewel dat niet in alle gevallen nodig is, bevat het voorstel een overgangsbepaling voor die (gedeelten van) pensioenaanspraken die tussen 1.1.'70 en 1.1.'80 zijn gefinancierd. De bepaling houdt in dat het voorstel voor bedoelde (gedeelten van) aanspraken pas geldt vanaf 10 jaar na het tijdstip van financiering. Dit betekent dus enige geleidelijkheid bij de inwerkingtreding. Hierna, onder B, wordt evenwel een suggestie gedaan om al binnen 10 jaar tot volledige inwerkingtreding te komen.

B. Artikelsgewijze toelichting

ARTIKEL I, onderdeel A, Artikel 2a:

Lid 1.

Zoals al in de inleiding gememoreerd, is de gelegenheid thans gunstig voor de invoering van ons voorstel. Door de duidelijk afgenomen inflatie zijn namelijk ook de pensioenkosten voor goede pensioenregelingen, ge-

zien in relatie tot de loonsom, afgenomen. Deze afname wordt thans geaccentueerd doordat de rentestand nog vrij hoog is. Wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet leek de meest geschikte mogelijkheid te bieden het voorstel wetskracht te verlenen.

Leden 2 en 3.

Vrijwel algemeen worden pensioenkosten en -reserves thans berekend met een reken-rentevoet van (ongeveer) 4%. De gemiddelde beleggingsopbrengst van pensioenfondsen en levensverzekering-maatschappijen bedraagt inmiddels ca. 7 à 8%. Ten opzichte van de rekenrente betekent dit een zogenaamde "rentewinst" van 3 à 4%. De hierboven in hoofdstuk IIA genoemde vermindering met 0,25 is bedoeld als compensatie voor beleggingskosten en -risico's. Om praktische redenen is in de voorgestelde wetswijziging direct 4,25 % genoemd. Anders gezegd betekent het voorgaande dat met de reserve voor de opgebouwde pensioenaanspraak van elke verzekerde - met zijn "pensioengeld" dus - jaarlijks 3 à 4% rentewinst wordt gemaakt. Degene aan wie de rentewinst in redelijkheid toekomt is primair de verzekerde. Zijn aanspraak wordt immers door de inflatie uitgehouden en het is voornamelijk de inflatie die de hoge rentestand veroorzaakt. In de vele gevallen waarin pensioenaanspraken zijn "bevroren" krijgen de verzekerden (waaronder gepensioneerden, maar vooral "slapers") die rentewinst echter niet. De winst wordt dan doorgaans - direct of indirect - beschouwd als bate voor de betreffende onderneming. Dit is, gezien de inflatie, onbillijk te noemen. De gevolgen van de inflatie worden dan afgewenteld op de "slapers" en/of de gepensioneerden. De bepaling van de beleggingsopbrengst is eenvoudig indien het een enkel "pensioenfonds in eigen beheer" betreft. Voor herverzekerde pensioenfondsen, of zogenaamde rechtstreekse pensioenverzekeringen bij een verzekeraar, is dat moeilijker. Vandaar dat het nodig is voor de bepaling van de rentewinst een meer objectieve norm in te voeren opdat iedereen weet waar hij aan toe is. Dit is trouwens ook nodig om de verzekerden minder afhankelijk te maken van de resultaten van het beleggingsbeleid van hun verzekeraar of pensioenfonds. Vandaar dat in het voorstel de, door de Verzekeringskamer te publiceren, gemiddelde beleggingsopbrengst van de bedrijfspensioenfondsen als maatstaf wordt genoemd. Overigens zij opgemerkt dat de Verzekeringskamer het "aftrekpercentage" lager kan stellen indien daartoe aanleiding is, bijvoorbeeld indien allerwege de rekenrente wordt verlaagd. Tot verhoging van de $4\frac{1}{2}$ % zien wij, gezien het onderhavige voorstel, onder geen voorwaarde aanleiding.

Lid 4.

Aangezien de rentewinst wordt gemaakt over de reserve, kunnen de daarmee corresponderende aanspraken dienovereenkomstig worden verhoogd.

Leden 5, 6 en 7.

Deze behoeven, na hetgeen daarover in hoofdstuk IIA is opgemerkt, nauwelijks toelichting meer. Om praktische redenen zijn in lid 5, onder b, de indexcijfers per 1 oktober genoemd, teneinde tijdig geïnformeerd te kunnen zijn. Het is de bedoeling een door het CBS te publiceren indexcijfer aan te houden.

Lid 8.

Het karakter van de in dit lid bedoelde pensioenvoorzieningen maakt toepassing van het voorstel daarop overbodig.

ARTIKEL I, onderdeel B.

Ook voor artikel 2a wordt de dispensatiemogelijkheid geopend. Te denken is hierbij aan pensioenfondsen die aan de toekomstige rentewinst reeds een bestemming in de pensioensfeer hebben gegeven en die niet over voldoende andere middelen beschikken. Met name in dergelijke gevallen zal de dispensatie aan een termijn kunnen worden gebonden.

ARTIKEL II (Overgangsbepalingen).

Er is bij het voorstel een praktisch probleem voor degenen die uit een vroeger dienstverband een "bevroren" pensioenaanspraak bij een verzekeraar hebben overgehouden. Misschien bestaat hun vroegere onderneming niet eens meer, zodat die niet alsnog kan worden aangesproken. Bovendien hebben verzekeraars in vele gevallen de toekomstige rentewinst al gedeeltelijk, bij voorbaat, aan de onderneming gerestitueerd in de vorm van de zogenaamde SL-korting. (De SL-korting is een korting die levensverzekeraars verlenen op premies voor collectieve verzekeringen, waarvan de hoogte afhangt van het rendement op een pakket staatsleningen (SL)). Deze SL-korting is gelijk aan de contante waarde van de gedeeltelijke rentewinst gedurende een periode van zo'n 10 jaar. Er zijn dan ook verzekeraars die terecht, na het verstrijken van een dergelijke periode, alsnog een zogenaamde overrentedeling verlenen. De SL-korting is daarop dan slechts een voorschot. Het lijkt derhalve niet onredelijk de verzekeraars te verplichten voortaan de opgebouwde pensioenen volgens het algemene voorstel uit hoofdstuk IIA te verhogen. Dit zal dan wel het einde van de SL-korting betekenen, hetgeen niet als een gemis behoeft te worden beschouwd aangezien die methode uitermate grof, en daardoor veelal onbillijk, uitwerkt. Voor zover de verzekeraar in het verleden al een SL-korting over opgebouwde (bevroren) pensioenaanspraken heeft verleend, zou die verplichting tot verhoging moeten aanvangen 10 jaar na het moment waarop de korting is genoten, doch uiterlijk 10 jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wet.

In vele gevallen is echter geen SL-korting verleend. In die situatie zou de uitstelperiode van 10 jaar niet nodig zijn. Het leek echter onbillijk die methodiek "af te straffen" door de overgangsbepaling daarop niet van toepassing te verklaren. Ook leek het moeilijk voor te schrijven dat degene die de SL-korting heeft genoten, deze alsnog zou moeten "inleveren" voor pensioenverbetering als bedoeld in ons voorstel. In een aantal gevallen heeft deze SL-korting namelijk al een goede bestemming in de pensioensfeer verkregen. Wel valt het in het belang van de verzekerden uiteraard toe te juichen, indien ook binnen de periode van 10 jaar pensioenverhogingen overeenkomstig het voorstel zouden worden toegekend. Hoewel dat niet in dit voorstel is betrokken, is te overwegen voor de aanspraken waarop de overgangsbepaling van toepassing is, het "Fonds Voorheffing Pensioenplicht" te gebruiken om het voorstel direct volledig werkingskracht te verlenen.

De overgangsbepalingen kunnen nogal ingrijpende consequenties hebben voor de verzekeraars. Niettemin verwachten wij dat ook zij waardering voor ons voorstel zullen hebben. Hun rol bij de uitvoering van pensioen-voorzieningen wordt immers volledig in tact gelaten. Wel wordt van hen, in de overgangsbepalingen, een offer gevraagd met betrekking tot de rentewinsttoedeling over opgebouwde aanspraken. Al vele jaren geleden hebben de verzekeraars echter aangeboden op non-profit basis aan de uitvoering van de pensioenplicht mee te werken. Bovendien heeft onlangs, terwijl wij met de uitwerking van dit voorstel doende waren, een verzekeraar een product uitgebracht dat sterk in de door ons bedoelde richting gaat. Met betrekking tot de materiële consequenties voor de verzekeraars mag worden bedacht dat de SL-korting bepaald veilig voor hen is en dat een marge van 0,25 % wordt aangebracht.

MOTIE VAN DE LEDEN NYPELS EN VERBRUGH

Voorgesteld 2 maart 1978

De Kamer,

gehoord de beraadslaging over hoofdstuk XV (Sociale Zaken) der rijksbegroting 1978;

constaterende, dat de Regering reeds in 1969 een adviesaanvraag aan de SER heeft gericht die mede betrekking had op de verbetering van het stelsel van aanvullende pensioenvoorzieningen naast de AOW en dat de Stichting van de Arbeid werd ingeschakeld voor het uitbrengen van een advies;

voorts constaterende, dat de Commissie Pensioenen van de Stichting van de Arbeid enkele interim-rapporten heeft opgesteld en dat de werkzaamheden voor het uitbrengen van een advies aan de Regering in een eindfase verkeren;

van oordeel, dat een verbetering van het bestaande pensioenstelsel urgent is omdat de uitkeringsrechten vaak onvoldoende aan de inflatie of welvaartsontwikkeling worden aangepast, verandering van werkkring in vele gevallen ernstige nadelen voor de pensioenaanspraken ten gevolge heeft en voor velen pensioenaanspraken worden opgebouwd die onder een verantwoord minimum liggen;

nodigt de Regering uit, er ernstig naar te streven binnen twee jaar een wetsontwerp in te dienen voor een betere regeling van het pensioenstelsel in ons land, of, indien dit nog niet mogelijk blijkt te zijn, binnen twee jaar als eerste fase een wetsontwerp in te dienen gericht op het opheffen van enkele afzonderlijke gebreken, zoals de bestaande nadelen voor de pensioenaanspraken bij verandering van werkkring,

en gaat over tot de orde van de dag.

Nypels
Verbrugh

**STICHTING WETENSCHAPPELIJK
BUREAU D'66**

**Bezuidenhoutseweg 195
2594 AJ Den Haag
Telefoon: 070-858303
Postgiro: 3322213**

